

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 25 stycznia 2007 r.*

Spis treści

I	— Zaskarżona decyzja	I - 905
	A — Kartel	I - 905
	B — Czas trwania kartelu	I - 908
	C — Grzywny	I - 909
	D — Sentencja zaskarżonej decyzji	I - 910
II	— Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok	I - 912
III	— Postępowanie przed Trybunałem	I - 913
IV	— W przedmiocie odwołania	I - 914
	A — W przedmiocie zarzutu pierwszego opartego na niezgodności z prawem pytań postawionych przez Komisję w trakcie dochodzenia	I - 915
	1. Argumentacja stron	I - 915
	2. Ocena Trybunału	I - 916
	B — W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na niedopuszczalności pewnych dowodów	I - 917
	1. Dokument „klucz podziału”	I - 917
	— Argumentacja stron	I - 917
	— Ocena Trybunału	I - 918
	2. W przedmiocie protokołów z przesłuchań byłych dyrektorów Dalmine ...	I - 921
	— Argumentacja stron	I - 921
	— Ocena Trybunału	I - 922

* Język postępowania: włoski.

C — W przedmiocie zarzutu trzeciego opartego na zawarciu w zaskarżonej decyzji uzasadnienia wykraczającego poza zakres zarzutów przedstawionych wnoszącej odwołanie	I - 924
1. Argumentacja stron	I - 924
2. Ocena Trybunału	I - 925
D — W przedmiocie zarzutu czwartego opartego na zniekształceniu okoliczności faktycznych i braku uzasadnienia w odniesieniu do naruszenia, o którym mowa w art. 1 zaskarżonej decyzji	I - 926
1. Argumentacja stron	I - 926
2. Ocena Trybunału	I - 927
E — W przedmiocie zarzutu piątego opartego na naruszeniu prawa, zniekształceniu dowodów i braku uzasadnienia w odniesieniu do skutków naruszenia dla wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi	I - 930
1. Argumentacja stron	I - 930
2. Ocena Trybunału	I - 931
F — W przedmiocie zarzutu szóstego opartego na nadużyciu władzy, naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w odniesieniu do naruszenia przewidzianego w art. 2 zaskarżonej decyzji	I - 932
1. Argumentacja stron	I - 932
2. Ocena Trybunału	I - 934
G — W przedmiocie zarzutu siódmego opartego na nadużyciu władzy, naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w zakresie skutków naruszenia przewidzianego w art. 2 zaskarżonej decyzji	I - 936
1. Argumentacja stron	I - 936
2. Ocena Trybunału	I - 937
H — W przedmiocie zarzutu ósmego opartego na naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w zakresie kontekstu gospodarczego, w którym została zawarta umowa o dostawy pomiędzy spółkami Dalmine i Corus	I - 939
1. Argumentacja stron	I - 939
2. Ocena Trybunału	I - 940

DALMINE PRZECIWKO KOMISJI

I — W przedmiocie zarzutu dziewiątego opartego na naruszeniu prawa i braku uzasadnienia w zakresie wagi naruszenia	I - 941
1. Argumentacja stron	I - 941
2. Ocena Trybunału	I - 943
J — W przedmiocie zarzutu dziesiątego opartego na naruszeniu prawa i braku uzasadnienia w zakresie okresu trwania naruszenia i okoliczności łagodzących	I - 952
1. Argumentacja stron	I - 952
2. Ocena Trybunału	I - 953
V — W przedmiocie kosztów	I - 957

W sprawie C-407/04 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 24 września 2004 r.,

Dalmine SpA, z siedzibą w Dalmine (Włochy), reprezentowana przez A. Sinagrę, M. Siragusę i F. Moretti, avvocati,

wnosząca odwołanie,

I - 903

w której drugą stroną jest:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez A. Whelana i F. Amato, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

w składzie: P. Jann, prezes izby, K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schiemann i M. Ilešič (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: L.A. Geelhoed,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 8 grudnia 2005 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 12 września 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Spółka Dalmine SpA (zwana dalej „Dalmine” lub „wnoszącą odwołanie”) żąda w odwołaniu uchylenia wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie T-50/00 Dalmine przeciwko Komisji (Zb.Orz. str. II-2395,, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”) w części oddalającej wniesioną przez Dalmine skargę na decyzję Komisji 2003/382/WE z dnia 8 grudnia 1999 r. dotyczącej postępowania na podstawie art. 81 traktatu WE (sprawa I-V/E-1/35.860-B — Rury stalowe bez szwu) (Dz.U. 2003, L 140, str. 1; zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).

I — Zaskarżona decyzja

A — Kartel

- 2 Komisja Wspólnot Europejskich skierowała zaskarżoną decyzję do ośmiu przedsiębiorstw produkujących rury stalowe bez szwu. Wśród tych przedsiębiorstw znajdują się cztery spółki europejskie (zwane dalej „producentami wspólnotowymi”: Mannesmannröhren-Werke AG (zwana dalej „Mannesmann”), Vallourec SA (zwana dalej „Vallourec”), Corus UK Ltd (dawna British Steel Ltd, zwana dalej „Corus”) i Dalmine. Czterej pozostali adresaci tej decyzji to spółki japońskie (zwane dalej „producentami japońskimi”): NKK Corp., Nippon Steel Corp., Kawasaki Steel Corp. i Sumitomo Metal Industries Ltd (zwana dalej „Sumitomo”).

- 3 Rury stalowe bez szwu są wykorzystywane przez przemysł naftowy i gazowniczy; należą do nich dwie duże kategorie produktów.
- 4 Pierwsza kategoria produktów obejmuje rury wiertnicze, określane zwykle jako „Oil Country Tubular Goods” lub „OCTG”. Rury te mogą być sprzedawane bez gwintu („rury gładkie”) lub z gwintem. Gwintowanie służy do umożliwienia łączenia rur OCTG. Może być ono przeprowadzone zgodnie z normami wydanymi przez American Petroleum Institute (API), a rury gwintowane tą metodą określane są jako „rury OCTG standard” lub według specjalnych, z reguły opatentowanych technologii. W tym drugim przypadku mówi się o gwincie lub odpowiednio „połączeniach” „pierwszej klasy” lub „premium”, rury gwintowane tą metodą określane są jako „rury OCTG premium”.
- 5 Druga kategoria produktów składa się z rur przewodowych używanych do transportu ropy naftowej i gazu („line pipe”), wśród których rozróżnia się, z jednej strony, rury produkowane według norm, a z drugiej strony, rury produkowane na wymiar w celu realizacji konkretnych projektów (zwane dalej „rurami przewodowymi projektowymi”).
- 6 W listopadzie 1994 r. Komisja Wspólnot Europejskich zdecydowała się przeprowadzić dochodzenie w sprawie istnienia praktyk antykonkurencyjnych w odniesieniu do tych produktów. W grudniu tego samego roku Komisja przeprowadziła kontrolę kilku przedsiębiorstw. W okresie pomiędzy wrześniem 1996 r. i grudniem 1997 r. Komisja przeprowadziła kontrole dodatkowe w spółkach Vallourec, Dalmine i Mannesmann. Podczas kontroli przeprowadzonej w spółce Vallourec w dniu 17 września 1996 r. prezes Vallourec Oil & Gas, p. Verluca złożył pewne oświadczenia (zwane dalej „oświadczeniami p. Verlucci”). Podczas kontroli w spółce Mannesmann w kwietniu 1997 r. dyrektor tego przedsiębiorstwa, p. Becher również złożył oświadczenia (zwane dalej „oświadczeniami p. Bechera”).

- 7 Komisja skierowała także do kilku przedsiębiorstw żądania udzielenia informacji na podstawie art. 11 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [81] i [82] traktatu (Dz.U. 1962, 13, str. 204). Ponieważ Dalmine odmówiła udzielenia niektórych spośród żądanych informacji, Komisja skierowała do niej w dniu 6 października 1997 r. decyzję dotyczącą postępowania na podstawie art. 11 ust. 5 rozporządzenia nr 17 (zwana dalej „decyzją z dnia 6 października 1997 r.”). Dalmine wniosła skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji, która została uznana za oczywiście niedopuszczalną postanowieniem Sądu z dnia 24 czerwca 1998 r. w sprawie T-596/97 Dalmine przeciwko Komisji, Rec. str. II-2383.
- 8 Mając na uwadze oświadczenia p. Verluki i p. Bechera, a także inne dowody, Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji, że osiem przedsiębiorstw będących jej adresatami zawarło porozumienie, które miało w szczególności na celu wzajemne respektowanie ich rynków krajowych. W myśl tego porozumienia, każde przedsiębiorstwo powstrzymywało się od sprzedaży rur OCTG standard i rur przewodowych projektowych na rynku krajowym innej strony tego porozumienia.
- 9 Porozumienie to zostało zawarte w ramach spotkań między producentami wspólnotowymi i japońskimi, znanych jako „klub Europa-Japonia”.
- 10 Zasada respektowania rynków krajowych określana była wyrażeniem „zasady podstawowe” („fundamentals”). Komisja wskazała, że te zasady podstawowe rzeczywiście były przestrzegane i że w wyniku tego porozumienia wywierało na wspólnym rynku skutki ograniczające konkurencję.
- 11 Porozumienie opierało się w sumie na trzech filarach, z których pierwszym były zasady podstawowe dotyczące respektowania rynków krajowych, o których mowa

powyżej, stanowiące naruszenie wskazane w art. 1 zaskarżonej decyzji, drugim — ustalanie cen do przetargów i cen minimalnych na „rynkach szczególnych” („special markets”), a trzecim — podział pozostałych rynków światowych z wyjątkiem Kanady i Stanów Zjednoczonych Ameryki według klucza podziału („sharing keys”).

- 12 W przedmiocie istnienia zasad podstawowych, Komisja oparła swoje stwierdzenie na zbiorze wskazujących na to dokumentów, wymienionych w motywach 62 do 67 zaskarżonej decyzji oraz na tabeli przedstawionej w motywie 68 tej decyzji. Z tabeli tej wynika, że udział danego krajowego producenta w dostawach realizowanych przez adresatów zaskarżonej decyzji w Japonii i na rynku krajowym każdego z czterech producentów wspólnotowych był bardzo wysoki. Komisja wywodzi z tego, że rynki krajowe były rzeczywiście respektowane przez strony porozumienia.
- 13 Członkowie klubu Europa–Japonia spotkali się w Tokio w dniu 5 listopada 1993 r. w celu podjęcia próby zawarcia nowego porozumienia o podziale rynków z producentami z Ameryki Łacińskiej. Treść porozumienia zawartego przy tej okazji znajduje się w dokumencie przekazanym Komisji w dniu 12 listopada 1997 r. przez informatora niebiorącego udziału w postępowaniu, zawierającym między innymi „klucz podziału” (zwany dalej „dokumentem »klucz podziału«”).

B — *Czas trwania kartelu*

- 14 Członkowie klubu Europa–Japonia spotkali się w Tokio w dniu 5 listopada 1993 r. w celu podjęcia próby zawarcia nowego porozumienia o podziale rynków z producentami z Ameryki Łacińskiej. Treść porozumienia zawartego przy tej okazji znajduje się w dokumencie przekazanym Komisji w dniu 12 listopada 1997 r. przez informatora niebiorącego udziału w postępowaniu, zawierającym między innymi „klucz podziału” (zwany dalej „dokumentem »klucz podziału«”).

- 15 Komisja uznała jednak, że za chwilę rozpoczęcia kartelu do celów ustalenia wysokości grzywien należy przyjąć rok 1990, ponieważ w latach 1977–1990 obowiązywały porozumienia w sprawie samoograniczenia eksportu zawarte między Wspólnotą Europejską a Japonią. Zdaniem Komisji, naruszenie ustało w 1995 r.

C — Grzywny

- 16 W celu ustalenia wysokości grzywien, Komisja zakwalifikowała naruszenie jako bardzo poważne ze względu na to, że porozumienie miało na celu respektowanie rynków krajowych, zakłócając tym samym prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Niemniej jednak Komisja wskazała, że sprzedaż rur stalowych bez szwów przez przedsiębiorstwa będące adresatami zaskarżonej decyzji w czterech państwach członkowskich, których sprawa dotyczy, opiewała jedynie na kwotę około 73 mln EUR rocznie.
- 17 Mając na względzie te okoliczności, Komisja ustaliła wysokość grzywny ze względu na wagę naruszenia na 10 mln EUR dla każdego z ośmiu przedsiębiorstw. Ponieważ wszystkie one są dużymi przedsiębiorstwami, Komisja uznała, że nie ma potrzeby różnicowania wysokości grzywien.
- 18 Biorąc pod uwagę, że było to naruszenie o średnim okresie trwania, Komisja przy ustalaniu kwoty podstawowej grzywny nałożonej na każde z przedsiębiorstw podwyższyła kwoty z tytułu wagi naruszenia o 10% za każdy rok udziału w kartelu. Uwzględniając jednakże, że branża rur stalowych znajdowała się w stanie długotrwałego kryzysu i że sytuacja tej branży pogorszyła się jeszcze od 1991 r., Komisja zmniejszyła wspomniane kwoty podstawowe o 10% z powodu okoliczności łągających.

- 19 Wreszcie, Komisja zastosowała obniżkę w wysokości 40% kwoty grzywny nałożonej na spółkę Vallourec, jak również obniżkę w wysokości 20% kwoty grzywny nałożonej na Dalmine, na podstawie punktu D 2 komunikatu Komisji w sprawie nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli (Dz.U. 1996, C 207, str. 4, zwanego dalej „komunikatem w sprawie współpracy”), w celu uwzględnienia współpracy tych dwóch przedsiębiorstw z Komisją na etapie postępowania administracyjnego.
- 20 Komisja stwierdziła w art. 2 zaskarżonej decyzji, że zawieranie umów między producentami wspólnotowymi i dotyczące sprzedaży rur gładkich na rynku Zjednoczonego Królestwa stanowiło zachowania noszące znamiona naruszenia. Niemniej jednak Komisja nie nałożyła dodatkowej grzywny z powodu tego naruszenia, ponieważ umowy te stanowiły jedynie środek realizacji zasady respektowania rynków krajowych uzgodnionej w ramach klubu Europa–Japonia.

D — *Sentencja zaskarżonej decyzji*

- 21 Zgodnie z art. 1 ust. 1 zaskarżonej decyzji osiem przedsiębiorstw będących jej adresatami „naruszyło postanowienia art. 81 ust. 1 traktatu WE poprzez udział [...] w porozumieniu przewidującym między innymi respektowanie ich rynków krajowych w odniesieniu do rur OCTG [...] standard i [rur przewodowych projektowych] bez szwu”. [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].
- 22 Zgodnie z art. 1 ust. 2 zaskarżonej decyzji naruszenie miało miejsce w okresie od 1990 do 1995 r. w odniesieniu do przedsiębiorstw Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon Steel, Kawasaki Steel Corp. i NKK Corp., a w odniesieniu do spółki Corus w okresie od 1990 do lutego 1994 r.

23 Pozostałe istotne dla sprawy postanowienia sentencji zaskarżonej decyzji brzmią następująco:

„Artykuł 2

1. [Mannesmann], Vallourec [...], [Corus] i Dalmine [...] naruszyły postanowienia art. 81 ust. 1 traktatu WE, zawierając w ramach naruszenia, o którym mowa w art. 1, umowy, które doprowadziły do podziału dostaw rur OCTG gładkich dla [spółki Corus] (od 1994 r. — Vallourec).

2. W przypadku [spółki Corus] naruszenie trwało od dnia 24 lipca 1991 r. do lutego 1994 r. W przypadku [spółki Vallourec] [...] naruszenie trwało od dnia 24 lipca 1991 r. do dnia 30 marca 1999 r. W przypadku Dalmine [...] naruszenie trwało od dnia 4 grudnia 1991 r. do dnia 30 marca 1999 r. W przypadku [spółki Mannesmann] naruszenie trwało od dnia 9 sierpnia 1993 r. do dnia 24 kwietnia 1997 r.

[...].

Artykuł 4

Na przedsiębiorstwa wymienione w art. 1 nałożone zostają z racji określonego tam naruszenia następujące grzywny:

1. [Mannesmann] 13 500 000 EUR

2. Vallourec [...] 8 100 000 EUR
3. [Corus] 12 600 000 EUR
4. Dalmine [...] 10 800 000 EUR
5. Sumitomo [...] 13 500 000 EUR
6. Nippon Steel [...] 13 500 000 EUR
7. Kawasaki Steel [...] 13 500 000 EUR
8. NKK [...] 13 500 000 EUR”.

II — Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

²⁴ Pismami złożonymi do sekretariatu Sądu siedem z ośmiu przedsiębiorstw ukaranych przez zaskarżoną decyzję, w tym Dalmine, złożyło skargi o stwierdzenie nieważności tej decyzji, w całości lub w części lub, tytułem żądania ewentualnego, o uchylenie nałożonej na nie grzywny lub obniżenie jej kwoty.

25 W zaskarżonym wyroku Sąd:

- stwierdził nieważność art. 1 ust. 2 zaskarżonej decyzji w zakresie w jakim stwierdzono w nim istnienie naruszenia zarzucanego w tym artykule Dalmine przed dniem 1 stycznia 1991 r.;
- ustalił kwotę grzywny nałożonej na Dalmine na 10 080 000 EUR;
- w pozostałej części skargę oddalił;
- zobowiązał każdą ze stron do pokrycia kosztów własnych.

III — Postępowanie przed Trybunałem

26 Wnosząca odwołanie Dalmine zwraca się do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku;
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

- tytułem żądania ewentualnego, uchylenie lub obniżenie kwoty grzywny z art. 4 zaskarżonej decyzji;

- ponadto, tytułem dalszego żądania ewentualnego, skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania i wydania orzeczenia przez Sąd przy uwzględnieniu orzeczenia Trybunału;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania w obu instancjach.

²⁷ Komisja wnosi do Trybunału o odrzucenie odwołania jako częściowo niedopuszczalnego, a w każdym razie oddalenie go jako całkowicie bezzasadnego i obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami.

IV — W przedmiocie odwołania

²⁸ Dalmine podnosi zasadniczo osiem zarzutów w celu uchylenia zaskarżonego wyroku i stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, z czego trzy dotyczą uchybień procesowych, dwa odnoszą się do uchybień związanych ze stwierdzeniem naruszenia z art. 1 zaskarżonej decyzji i trzy do uchybień związanych ze stwierdzeniem naruszenia z art. 2 tej decyzji.

²⁹ Ponadto, Dalmine podnosi dwa zarzuty dotyczące kwoty grzywny.

A — *W przedmiocie zarzutu pierwszego opartego na niezgodności z prawem pytań postawionych przez Komisję w trakcie dochodzenia*

1. Argumentacja stron

30 Według Dalmine, Sąd popełnił błąd co do prawa i naruszył prawo do obrony, uznając za zgodne z prawem pytania postawione przez Komisję w trakcie dochodzenia. Z powyższego wynika, że prawo do nieprzyczyniania się do postawionych zarzutów zostało naruszone.

31 Dalmine koncentruje ten zarzut na pytaniu pierwszym lit. d) znajdującym się w załączniku 1 do decyzji z dnia 6 października 1997 r., które brzmi następująco: „Ze spotkań, z których nie można odnaleźć odnośnych dokumentów należy sporządzić opis dotyczący przedmiotu spotkania, przyjętych decyzji, rodzaju dokumentów otrzymanych przed takimi spotkaniami i po nich, podziałów rynków (»sharing keys«) omówionych lub ustalonych według obszarów geograficznych i ich okresu obowiązywania ze wskazaniem rodzaju a także cen omówionych lub ustalonych według obszarów geograficznych i ich okresu obowiązywania ze wskazaniem rodzaju (»Target Price«, »Winning Price« — »WP«, »Proposal Price« — »PP«, »Rock Bottom Proces« — »RBP«)” [tłumaczenie nieoficjalne].

32 Komisja przypomina, że prawo do nieprzyczyniania się do postawionych zarzutów ma zastosowanie jedynie do żądań informacji, które zobowiązują adresata do odpowiedzi pod rygorem nałożenia okresowej kary pieniężnej. Pytanie pierwsze lit. d) nie znajdowało się jednak w grupie pytań wymagających odpowiedzi pod rygorem okresowej kary pieniężnej zgodnie z decyzją z dnia 6 października 1997 r.

2. Ocena Trybunału

- 33 W celu ustalenia, czy Sąd popełnił zarzucane mu błędy, należy odwołać się do orzecznictwa dotyczącego zakresu kompetencji Komisji w sprawach dotyczących dochodzeń wstępnych i procedur administracyjnych z punktu widzenia prawa do obrony.
- 34 Zgodnie z tym orzecznictwem, Komisja może zobowiązać przedsiębiorstwo, w miarę potrzeby w drodze decyzji, do przedstawienia jej wszelkich koniecznych informacji dotyczących okoliczności, o których mogło wiedzieć, lecz nie może nałożyć na to przedsiębiorstwo obowiązku udzielenia odpowiedzi wiążących się z przyznaniem zaistnienia naruszenia, którego wykazanie należy do Komisji (wyroki z dnia 18 października 1989 r. w sprawie 374/87 Orkem przeciwko Komisji, Rec. str. 3283, pkt 34 i 35; z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawach połączonych C-204/00 P C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-123, pkt 61 i 65 i z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawach połączonych C-65/02 P i C-73/02 P ThyssenKrupp przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-6773, pkt 49).
- 35 Jednak w niniejszej sprawie, jak zauważył rzecznik generalny w punkcie 29 opinii, z sentencji decyzji z dnia 6 października 1997 r. wynika, że Dalmine nie była zobowiązana do odpowiedzi na wymienione w punkcie 31 niniejszego wyroku pytanie pierwsze lit. d). W tych okolicznościach, zgodnie z twierdzeniem Sądu w pkt 45 i 46 zaskarżonego wyroku, Dalmine nie może skutecznie wskazywać na przysługujące jej prawo do nieprzyznania się do uczestnictwa w naruszeniu pod przymusem ze strony Komisji.
- 36 Z powyższego wynika, że zarzut pierwszy należy oddalić.

B — *W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na niedopuszczalności pewnych dowodów*

1. Dokument „klucz podziału”

— Argumentacja stron

- ³⁷ Według Dalmine Sąd niesłusznie uznał, że dokument „klucz podziału” stanowi dopuszczalny dowód obciążający i w ten sposób naruszył prawo wspólnotowe, a w szczególności prawo do obrony. W związku z tym, że dokument ten został przekazany Komisji przez osobę trzecią, jego wiarygodność nie mogła być sprawdzona. Co za tym idzie, Komisja nie знаła tożsamości osoby, od której pochodził ten dokument.
- ³⁸ Dalmine zwraca uwagę, że aby dokument anonimowy został dopuszczony jako dowód, należy zainteresowanemu pozwanemu wykazać jego znaczenie i wiarygodność. Dalmine twierdzi, że dokumenty anonimowe mogą w razie potrzeby uzasadnić wszczęcie dochodzenia, ale nie powinny stanowić podstawy zarzutu.
- ³⁹ Dalmine twierdzi następnie, że zaskarżony wyrok zawiera sprzeczność, ponieważ z jednej strony Sąd stwierdził, że argumenty Dalmine mogły być istotne przy dokonywaniu oceny wiarygodności wspomnianego dokumentu, ale z drugiej strony nie dokonał oceny co do istoty tej wiarygodności.
- ⁴⁰ Wreszcie, Dalmine utrzymuje, że Sąd powinien był zbadać, czy istniały bezwzględne przyczyny, dla których Komisja nie ujawniła tożsamości informatora.

- 41 W pierwszej kolejności Komisja przypomina, że podstawową zasadą jest zasada swobodnej oceny dowodów. Według Komisji dopuszczalność i wykorzystanie danego dokumentu nie mogą zostać podważone. Jedynie wiarygodność takiego dokumentu może zostać zakwestionowana. Jednak Dalmine specjalnie nie zakwestionowała przed Sądem wiarygodności dokumentu „klucz podziału”. Dalmine ograniczyła się do twierdzenia, że dokument ten jest niedopuszczalny i nie może zostać wykorzystany, a nawet przyznała, że niektóre jego części zostały poparte innymi dowodami.
- 42 Komisja następnie wskazuje, że jeżeli dana osoba wnosi o nieujawnianie jej tożsamości, Komisja jest zobowiązana do zachowania tajemnicy w tym względzie.
- 43 W końcu Komisja twierdzi, że nawet gdyby zostało przyznane, że dokument „klucz podziału” nie mógł zostać wykorzystany, ważność zaskarżonej decyzji nie mogłaby zostać zakwestionowana, ponieważ waga niniejszego dokumentu jest niewielka w ogólnej strukturze tej decyzji.

— Ocena Trybunału

- 44 Poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby dane przedsiębiorstwo miało w trakcie postępowania administracyjnego możliwość przedstawienia w skuteczny sposób swego stanowiska w kwestii prawdziwości i znaczenia utrzymywanego stanu faktycznego oraz w kwestii dokumentów, na podstawie których Komisja oparła swe twierdzenie o istnieniu naruszenia (wyroki z dnia 7 czerwca 1983 r. w sprawie 100/80 do 103/80 *Musique Diffusion française i in. przeciwko Komisji*, Rec. str. 1825, pkt 10; z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie C-310/93 P *BPB Industries i British Gypsum przeciwko Komisji*, Rec. str. I-865, pkt 21 i ww. wyrok w sprawie *Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji*, pkt 66).

45 W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że Dalmine miała możliwość przedstawić swoje stanowisko w przedmiocie dokumentu „klucz podziału” i argumenty w kwestii wartości dowodowej wspomnianego dokumentu, uwzględniając jego anonimowy charakter.

46 W przedmiocie twierdzenia wnoszącej odwołanie, że prawo do obrony zostało naruszone z powodu samego faktu, że pochodzenie dokumentu jest nieznanie i jego wiarygodność nie została udowodniona przez Komisję, należy stwierdzić, że taka wykładnia prawa do obrony mogłaby utrudnić postępowanie dowodowe, gdy należy ustalić istnienie naruszenia wspólnotowego prawa konkurencji.

47 W istocie przeprowadzenie postępowania dowodowego w sprawach z zakresu wspólnotowego prawa konkurencji charakteryzuje się tym, że badane dokumenty zawierają często tajemnice handlowe lub inne informacje, które nie mogą zostać ujawnione albo mogą zostać ujawnione jedynie z zastrzeżeniem istotnych ograniczeń.

48 W tych okolicznościach prawo do obrony nie może być rozumiane w ten sposób, że dokumenty zawierające dowody obciążające muszą automatycznie zostać wykluczone z materiału dowodowego, jeżeli pewne informacje muszą pozostać poufne. Taka poufność odnosi się zarówno do tożsamości autorów dokumentów, jak i do osób, które przekazały je Komisji.

49 W związku z tym Sąd słusznie orzekł, że:

„72. Zasadą, która przeważa w prawie wspólnotowym, jest swoboda oceny dowodów, a jedynym kryterium oceny przedstawionych dowodów jest ich wiarygodność [...]. [...].

73. W konsekwencji, o ile argumenty Dalmine mogą okazać się istotne dla oceny wiarygodności, a zatem i mocy dowodowej dokumentu „Klucz podziału”, nie można stwierdzić, że stanowi on niedopuszczalny dowód, który powinien zostać wyłączony z akt sprawy”.

50 Ponadto, Sąd wskazał w cytowanym powyżej punkcie 73 zaskarżonego wyroku, że przy ocenie wiarygodności dokumentu „klucz podziału” może się okazać konieczne wzięcie pod uwagę jego anonimowego pochodzenia.

51 Należy zatem stwierdzić, że żaden błąd co do prawa nie został popełniony przy ocenie dopuszczalności i użyteczności dokumentu jako dowodu.

52 W końcu, wnosząca odwołanie nie powinna zarzucać Sądowi, że nie naświetlił dokładniej przeprowadzonej oceny wiarygodności wspomnianego dokumentu i nie zbadał występowania bezwzględnych przyczyn, z których Komisja nie ujawniła tożsamości informatora. W związku z tym, że argumenty Dalmine dotyczyły niedopuszczalności tego dokumentu jako dowodu, Sąd mógł się jednak ograniczyć do odpowiedzi na tę argumentację.

53 W konsekwencji należy oddalić pierwszą część zarzutu drugiego.

2. W przedmiocie protokołów z przesłuchań byłych dyrektorów Dalmine

— Argumentacja stron

- ⁵⁴ Dalmine twierdzi, że uznając za dopuszczalne protokoły z przesłuchań niektórych byłych dyrektorów tej spółki w ramach dochodzenia prowadzonego przez prokuratora Bergamo (Włochy), Sąd naruszył prawo do obrony, a także prawo do rzetelnego procesu sądowego uznane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka na podstawie art. 6 ust. 1 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „EKPC”).
- ⁵⁵ Dalmine twierdzi, że z jednej strony Komisja powinna była ją wcześniej poinformować o tym, że posiadała wspomniane protokoły z przesłuchań, w każdym razie powinna to była zrobić przed wysłaniem pisma w sprawie przedstawienia zarzutów.
- ⁵⁶ Z drugiej strony — zdaniem wnoszącej odwołanie — Komisja mogła skorzystać z tych dokumentów tylko w celu zdecydowania w kwestii konieczności wszczęcia postępowania. W tym względzie Dalmine podkreśla, że wymienione dokumenty stanowią akty o charakterze tymczasowym w ramach postępowania karnego, a ich wiarygodność nie była więc jeszcze ustalona.
- ⁵⁷ Komisja przypomina, że ma prawo na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 17 „uzyskiwać od rządów i właściwych władz państw członkowskich wszystkie konieczne informacje”, a logiczną konsekwencją tego jest możliwość ich wykorzystania. Komisja podnosi, że Sąd słusznie stwierdził, że orzekanie w przedmiocie

legalnego pochodzenia tych informacji w świetle zasad prawa krajowego regulujących prowadzenie dochodzenia przez władze włoskie nie należy ani do zakresu kompetencji Sądu, ani Komisji.

— Ocena Trybunału

58 W odniesieniu do kwestii, czy Komisja powinna była poinformować Dalmine wcześniej, nawet przed wysłaniem pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, że posiadała sporne protokoły z przesłuchań należy przypomnieć, że po pierwsze to właśnie wysłanie pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, a po drugie, dostęp do akt umożliwiający adresatowi takiego pisma zapoznanie się z dowodami znajdującymi się w aktach Komisji zapewniają poszanowanie prawa do obrony i prawa do rzetelnego procesu, na które powołuje się wnosząca odwołanie w ramach niniejszego zarzutu.

59 To właśnie poprzez pismo w sprawie przedstawienia zarzutów zainteresowane przedsiębiorstwo zostaje poinformowane o wszystkich istotnych okolicznościach, na których opiera się Komisja na tym etapie postępowania (wyroki z dnia 15 października 2002 r. w sprawach połączonych C-238/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P i C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji*, Rec. str. I-8375, pkt 315 i 316, a także ww. wyrok w sprawie *Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji*, pkt 66 i 67). W konsekwencji, jedynie po przesłaniu pisma w sprawie przedstawienia zarzutów zainteresowane przedsiębiorstwa mogą w pełni skorzystać z prawa do obrony (wyrok z dnia 21 września 2006 r. w sprawie C-105/04 P *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied przeciwko Komisji*, Zb.Orz. str. I-8725, pkt 47 i 50).

60 Jak słusznie stwierdził Sąd w punkcie 83 zaskarżonego wyroku, gdyby wspomniane uprawnienia zostały zgodnie z propozycją wnoszącej odwołanie rozszerzone na

okres poprzedzający wysłanie pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, skuteczność dochodzenia Komisji zostałaaby zagrożona, ponieważ już w pierwszej fazie dochodzenia Komisji przedsiębiorstwo byłoby w stanie określić, jakie informacje są już znane Komisji, a zatem i informacje, które mogą jeszcze zostać przed nią ukryte.

- 61 Nie istnieje, w każdym razie, żadna wskazówka świadcząca o tym, że fakt niepoinformowania Dalmine przez Komisję o posiadaniu protokołów z przesłuchania na etapie dochodzenia mógł mieć wpływ na późniejszą możliwość obrony Dalmine na etapie postępowania administracyjnego rozpoczętego przesłaniem pisma w sprawie przedstawienia zarzutów (zob. analogicznie ww. wyrok w sprawie *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied* przeciwko Komisji, pkt 48–50 i 56).
- 62 Natomiast w odniesieniu do dopuszczalności tychże protokołów z przesłuchania w charakterze dowodu należy stwierdzić, zgodnie z pozycją Sądu przedstawioną w punkcie 86 zaskarżonego wyroku, że legalność przekazania Komisji przez prokuratora krajowego lub władze właściwe w dziedzinie konkurencji informacji zebranych na podstawie krajowego prawa karnego jest zagadnieniem podlegającym prawu krajowemu. Ponadto, jak przypomniał Sąd w tym samym punkcie, sąd wspólnotowy nie jest właściwy do kontroli legalności aktu wydanego przez władzę krajową w świetle przepisów prawa krajowego (wyrok Trybunału z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie *C-97/91 Oleificio Borelli* przeciwko Komisji, Rec. str. I-6313, pkt 9).
- 63 Co do wykorzystania tych informacji przez Komisję, Sąd prawidłowo stwierdził w punkcie 90 zaskarżonego wyroku, że argumenty Dalmine „dotyczą wyłącznie wiarygodności, a zatem mocy dowodowej wyjaśnień dyrektorów [spółki], nie zaś dopuszczalności tych dowodów w postępowaniu”. W istocie, jak zaznaczono w ramach oceny pierwszej części niniejszego zarzutu, zasadą mającą pierwszeństwo w prawie wspólnotowym jest zasada swobodnej oceny dowodów, a jedynym kryterium istotnym dla oceny przedstawionych dowodów jest ich wiarygodność.

W związku z tym, że przekazanie spornych protokołów z przesłuchania w niniejszej sprawie nie zostało uznane za nielegalne przez władze włoskie, nie można ich uznać za dowody niedopuszczalne, które trzeba wyłączyć z akt sprawy.

64 Zatem druga część zarzutu drugiego musi także zostać oddalona jako bezzasadna.

65 Z powyższego wynika, że drugi zarzut należy oddalić w całości.

C — W przedmiocie zarzutu trzeciego opartego na zawarciu w zaskarżonej decyzji uzasadnienia wykraczającego poza zakres zarzutów przedstawionych wnoszącej odwołanie

1. Argumentacja stron

66 Dalmine przypomina, że zarzuciła Komisji wskazanie w zaskarżonej decyzji pewnych okoliczności, które nie będąc związane ze wskazanymi naruszeniami mogą wyrządzić jej szkodę, ponieważ informacje w ten sposób publicznie udostępnione mogły zostać wykorzystane przez osoby trzecie. Wskazuje ona, w szczególności, na stwierdzenia Komisji w przedmiocie porozumień dotyczących rynków znajdujących się poza Wspólnotą oraz ustalania cen.

67 Odrzucając argumentację Dalmine w tym względzie, Sąd pominął art. 21 rozporządzenia nr 17, zgodnie z którym Komisja jest zobowiązana uwzględnić prawnie uzasadniony interes przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic handlowych.

68 Według Komisji Sąd słusznie orzekł, że adresat decyzji nie ma prawa zakwestionować w trybie skargi o stwierdzenie nieważności elementów jej uzasadnienia, chyba że uzasadnienie to rodzi wiążące skutki prawne mające wpływ na jej interesy. W niniejszej sprawie Dalmine nie wykazała, w jaki sposób zaskarżone elementy uzasadnienia mogą rodzić takie skutki.

2. Ocena Trybunału

69 Na wniosek Dalmine o stwierdzenie nieważności zbytecznych elementów uzasadnienia zaskarżonej decyzji Sąd słusznie rozstrzygnął w punkcie 134 zaskarżonego wyroku, że „wystarczy stwierdzić, że brak jest przepisu prawa, który pozwalałby adresatowi decyzji na podważenie, w trybie skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 WE, elementów jej uzasadnienia, [chyba że uzasadnienie to rodzi wiążące skutki prawne mające wpływ na jego interesy] (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 22 marca 2000 r. w sprawach połączonych T-125/97 i T-127/97 Coca-Cola przeciwko Komisji, Rec. str. I-1733, pkt 77 i 80–85). W zasadzie uzasadnienie decyzji nie może wywoływać takich skutków. W niniejszej sprawie wnosząca odwołanie nie wykazała, w jaki sposób zaskarżone uzasadnienie mogłoby wywołać skutki mogące zmienić jej sytuację prawną”.

70 Co prawda, Sąd nie zbadał czy Komisja miała prawo do ujawnienia w zaskarżonej decyzji informacji w przedmiocie porozumień dotyczących rynków znajdujących się poza Wspólnotą oraz ustalania cen, należy jednak stwierdzić, że nawet przy założeniu, że ujawnienie przez Komisję tych informacji jest sprzeczne z ciężącym na Komisji obowiązku poszanowania tajemnicy handlowej Dalmine, nie zmienia to faktu, że tego typu nieprawidłowość nie mogłaby prowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, chyba że zostałyby ustalone, iż w braku tej nieprawidłowości treść zaskarżonej decyzji byłaby inna (wyroki Trybunału z dnia 16 grudnia 1975 r. w sprawach połączonych 40/73 do 48/73, 50/73, 54/73 do 56/73, 111/73, 113/73 i 114/73 Suiker Unie i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 1663, pkt 91 i z dnia

18 września 2003 r. w sprawie C-338/00 P Volkswagen przeciwko Komisji, Rec. str. I-9189, pkt 163 i 164). Mając na uwadze, że twierdzenia znajdujące się w zaskarżonej decyzji w przedmiocie porozumień dotyczących rynków znajdujących się poza Wspólnotą oraz ustalania cen zostały zakwalifikowane przez wnoszącą odwołanie jako zbędne punkty uzasadnienia, wnosząca odwołanie nie może w żadnym wypadku podnosić, że brak tych twierdzeń wpłynąłby na zasadniczą zmianę treści zaskarżonej decyzji.

71 Należy więc także oddalić zarzut trzeci.

D — W przedmiocie zarzutu czwartego opartego na zniekształceniu okoliczności faktycznych i braku uzasadnienia w odniesieniu do naruszenia, o którym mowa w art. 1 zaskarżonej decyzji

1. Argumentacja stron

72 Dalmine zarzuca Sądowi zniekształcenie okoliczności faktycznych i brak uzasadnienia dotyczącego określenia celu naruszenia, o którym mowa w art. 1 zaskarżonej decyzji, ustalenia jego skutków i potraktowania ewentualnego naruszenia, które nie zostało wykonane lub nie miało znaczących negatywnych skutków dla konkurencji w ten sam sposób jak naruszenie w pełni wykonane.

73 Dalmine przypomina, że wykazała przed Sądem, iż badany kartel nie dotyczył podziału rynków krajowych. Sąd błędnie stwierdził, że Dalmine zależało jedynie na wykazaniu braku znaczących skutków dla konkurencji. Zdaniem Dalmine wyrok jest więc nieuzasadniony.

- 74 Wnosząca odwołanie dodaje, że Sąd dopuścił się zniekształcenia okoliczności faktycznych, ponieważ nie zbadał przedstawionych przez Komisję informacji dotyczących celu kartelu, w szczególności, w świetle zarzutów poniesionych przez Dalmine. Wnosząca odwołanie wskazuje, w szczególności, na zniekształcone przez Sąd oświadczenia złożone na etapie dochodzenia przez spółki Vallourec, Mannesmann, Dalmine i Corus, a także tabele dostaw członków klubu Europa–Japonia znajdujących się w punkcie 68 zaskarżonej decyzji.
- 75 Komisja utrzymuje, że argumenty przedstawione przez Dalmine przed Sądem nie odnosiły się do kwestii wykazania przez nią istnienia porozumienia mającego na celu ograniczenie konkurencji, ale raczej do kwestii wykazania realizacji porozumienia i jego skutków dla konkurencji i rynku.
- 76 Komisja podnosi ponadto, że przed Sądem Dalmine zakwestionowała jedynie moc dowodową dokumentu „klucz podziału” i oświadczeń jednego z dawnych dyrektorów spółki, czyli p. Biasizzo, nie zaś innych dokumentów, z których korzystała Komisja. Dalmine nie może więc utrzymywać, że Sąd zniekształcił te dowody, ponieważ nie był przecież wezwany do rozstrzygnięcia w tej kwestii. W konsekwencji, zarzuty oparte na rzekomym zniekształceniu okoliczności faktycznych powinny zostać uznane za niedopuszczalne.

2. Ocena Trybunału

- 77 Wnosząca odwołanie nie może uważać, że Sąd nie odpowiedział na jej argumentację, zgodnie z którą porozumienie nie dotyczyło podziału rynków krajowych.

- 78 W tym miejscu należy najpierw stwierdzić, że Sąd wskazał w punkcie 136 zaskarżonego wyroku, że według Dalmine porozumienie adresatów zaskarżonej decyzji „nie dotyczy wewnętrznego rynku wspólnotowego”. W następnych punktach tego wyroku Sąd doprecyzował taką argumentację wnoszącej odwołanie. Ponadto w punktach 138 i 139 tego wyroku Sąd podjął twierdzenie Komisji, według którego „krajowi producenci rur ze stali mieli na swych rynkach krajowych pozycję dominującą” i wskazał, że „Dalmine twierdzi, iż Komisja doszłaby do odmiennych wniosków, gdyby ograniczyła się do zbadania sytuacji na rynku [danych] produktów”.
- 79 Następnie Sąd w sposób jasny poinformował, że zgodnie z jego oceną porozumienie miało na celu podział rynków krajowych producentów europejskich. Także w punkcie 152 zaskarżonego wyroku Sąd przypomniał, że „Komisja oparła się w [zaskarżonej] decyzji na pliku dowodów dotyczących celu ukaranego porozumienia, którego znaczenia dla sprawy Dalmine nie kwestionuje, w szczególności w przedmiocie związanych, lecz wyraźnych oświadczeń p. Verluksi”. W przedmiocie wyjaśnień p. Biasizza, których moc dowodową kwestionuje Dalmine (zob. pkt 76 niniejszego wyroku), Sąd, przytoczywszy inny dowód z punktu 153 zaskarżonego wyroku, czyli wyjaśnienia p. Jachii, zgodnie z którymi istniało porozumienie „o respektowaniu stref należących do różnych podmiotów”, stwierdził w punkcie 155 tego samego wyroku, że wyjaśnienia p. Biasizza potwierdzają oświadczenia p. Verluksi co do istnienia porozumienia o podziale rynków krajowych opisanego przez tego ostatniego (zob. w tym zakresie wyrok [Sądu z dnia 8 lipca 2004 r.] w sprawie T-67/00, T-68/00, T-71/00 i T-78/00 JFE Engineering i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-2501, pkt 309 i nast.).
- 80 W swoich oświadczeniach z dnia 17 września 1996 r. analizowanych przez Sąd w ww. wyroku w sprawie JFE Engineering i in. przeciwko Komisji, p. Verluksi przyznał, że rynki krajowe uczestników porozumienia „korzystały z ochrony”, która obejmowała rury OCTG standard i rury przewodowe projektowe (z wyjątkiem rynku offshore Zjednoczonego Królestwa, który był „częściowo chroniony”). Zapytany w dniu 18 grudnia 1997 r. podczas nowej kontroli, p. Verluksi oznajmił, że „rynki francuski, niemiecki i włoski były uważane za rynki krajowe. [Zjednoczone Królestwo] posiadało statut szczególnie (por. moje oświadczenie z dnia 17 września 1996 r.)” [tłumaczenie nieoficjalne].

- 81 Z powyższego wynika, że zaskarżony wyrok nie jest dotknięty brakiem uzasadnienia, na który powołuje się wnosząca odwołanie.
- 82 Mając na względzie wspomniane dowody, przytoczone przez Sąd na poparcie twierdzenia, zgodnie z którym kartel miał na celu podział rynków krajowych — nie można przychylić się również do argumentu wnoszącej odwołanie opartego na zniekształceniu okoliczności faktycznych. W szczególności, wnosząca odwołanie nie wyjaśniła, na czym jej zdaniem polega błędne rozumienie przez Sąd oświadczeń p. Verluke i p. Jachii, którzy przecież wyraźnie potwierdzili, że porozumienie miało na celu podział kilku rynków krajowych we Wspólnocie.
- 83 Wreszcie, nie można przychylić się także do argumentu wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym art. 81 nie może być interpretowany w ten sposób, że naruszenie, które nie zostało wykonane lub nie miało istotnych negatywnych skutków dla konkurencji może zostać potraktowane tak jak naruszenie w pełni wykonane.
- 84 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, w celu stosowania art. 81 ust. 1 WE uwzględnienie konkretnych skutków porozumienia jest zbędne, jeżeli okaże się, że porozumienie to ma na celu zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji (wyroki z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, Rec. str. I-4125, pkt 122 i 123, a także ww. wyrok w sprawie Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji, pkt 491). W szczególności w odniesieniu do porozumień o charakterze antykonkurencyjnym, do których — tak jak w niniejszej sprawie — dochodzi podczas spotkań przedsiębiorstw konkurencyjnych, Trybunał orzekł, że naruszenie art. 81 ust. 1 WE ma miejsce wówczas, gdy takie spotkania mają na celu ograniczenie, zapobieżenie lub zakłócenie konkurencji i zmierzają w ten sposób do sztucznej regulacji rynku (ww. wyrok w sprawie Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji, pkt 508 i 509). Z przyczyn przedstawionych przez rzecznika generalnego w punktach 134 do 137 opinii niewłaściwe byłoby różnicowanie orzecznictwa w kierunku proponowanym przez wnoszącą odwołanie.

85 Z powyższego wynika, że należy oddalić zarzut czwarty.

E — W przedmiocie zarzutu piątego opartego na naruszeniu prawa, zniekształceniu dowodów i braku uzasadnienia w odniesieniu do skutków naruszenia dla wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi

1. Argumentacja stron

86 Według Dalmine, istnienie szkodliwego wpływu kartelu ukaranego w art. 1 zaskarżonej decyzji na wymianę wewnątrzspółnotową nie zostało wykazane. W tym względzie Dalmine zauważa, że Komisja nie zdołała udowodnić, a Sąd nie mógł zbadać, czy kartel obejmował podział rynków krajowych i że nawet gdyby zostało wykazane, że kartel dotyczył takiego podziału, to poziom przenikania się rynków był tak wysoki, że nie mogło dojść do ich podziału. Odmienna ocena Sądu jest, zdaniem wnoszącej odwołanie, niewystarczająco uzasadniona i co więcej nie zawiera jakiegokolwiek oceny sytuacji na rynku wspólnotowym.

87 Według Komisji, Sąd słusznie oparł się na orzecznictwie, zgodnie z którym nie jest konieczne wykazanie rzeczywistego istnienia szkody spowodowanej dla wymiany wewnątrzspółnotowej w celu stosowania art. 81 WE, ponieważ wystarczy udowodnić, że dane porozumienie może potencjalnie wywołać taki skutek.

2. Ocena Trybunału

- ⁸⁸ Argumenty Dalmine odpowiadają w dużej części tym, które zostały oddalone w zarzucie czwartym, a w których spółka Dalmine zarzuciła Sądowi niezbadanie kwestii, czy porozumienie dotyczyło podziału rynków krajowych i potraktowanie naruszenia, które nie zostało wykonane lub nie miało znaczących negatywnych skutków dla konkurencji jak naruszenia w pełni wykonane.
- ⁸⁹ W każdym razie, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że wykładnia i zastosowanie zawartej w art. 81 ust. 1 WE i art. 82 WE przesłanki dotyczącej skutków porozumień dla handlu między państwami członkowskimi muszą za punkt wyjścia przyjąć cel tej przesłanki, którym jest określenie — w zakresie prawa regulującego konkurencję — granic obszarów objętych odpowiednio prawem wspólnotowym i prawem państw członkowskich. Prawo wspólnotowe obejmuje zatem każdy kartel i każdą praktykę, które są w stanie zakłócić swobodę handlu między państwami członkowskimi w taki sposób, że mogłyby zagrozić realizacji celów jednolitego rynku między państwami członkowskimi, w szczególności poprzez podział rynków krajowych lub zmianę struktury konkurencji na wspólnym rynku (wyroki z dnia 31 maja 1979 r. w sprawie 22/78 Hugin przeciwko Komisji, Rec. str. 1869, pkt 17 i z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-475/99 *Ambulanz Glöckner*, Rec. str. I-8089, pkt 47).
- ⁹⁰ Aby decyzja, porozumienie lub praktyka były w stanie wpłynąć na handel między państwami członkowskimi, muszą one pozwolić — na podstawie całokształtu okoliczności prawnych lub faktycznych — na przewidzenie z wystarczającym stopniem prawdopodobieństwa, że mogą one wywrzeć wpływ bezpośredni lub pośredni, rzeczywisty lub potencjalny na przepływy handlowe między państwami członkowskimi i to w taki sposób, iż budzą obawy, że mogą one przeszkodzić w realizacji jednolitego rynku między państwami członkowskimi. Ponadto konieczne jest, by wpływ ten nie był nieznaczny (wyroki z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie C-306/96 *Javico*, Rec. str. I-1983, pkt 16; z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie C-215/96 i C-216/96 *Bagnasco i in.*, Rec. str. I-135, pkt 47 i ww. wyrok w sprawie *Ambulanz Glöckner*, pkt 48).

91 W związku z tym, stwierdziwszy, że porozumienie miało na celu podział rynków krajowych we Wspólnocie, Sąd słusznie uznał w punkcie 157 zaskarżonego wyroku, że potencjalnym skutkiem porozumienia było oddziaływanie na handel pomiędzy państwami członkowskimi. Trybunał ponadto orzekł, że podział rynków krajowych we Wspólnocie może wpływać w sposób znaczący na przepływy handlowe pomiędzy państwami członkowskimi (zob. ww. wyrok w sprawie *Ambulanz Glöckner*, pkt 48 i 49).

92 Zarzut piąty należy więc także oddalić.

F — W przedmiocie zarzutu szóstego opartego na nadużyciu władzy, naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w odniesieniu do naruszenia przewidzianego w art. 2 zaskarżonej decyzji

1. Argumentacja stron

93 Dalmine zarzuca Sądowi niewłaściwe opisanie czynu niedozwolonego, o którym mowa w art. 2 zaskarżonej decyzji. Zdaniem Dalmine, Sąd ponownie zredagował tę decyzję, próbując uczynić ją zgodną z prawem na podstawie nieznaczącej okoliczności, czyli podnoszonej niezgodności z prawem umów o dostawy zawartych pomiędzy spółką Corus i odpowiednio spółkami Dalmine, Vallourec i Mannesmann.

94 Sąd, w szczególności, dążył do przedstawienia czynu niedozwolonego wymienionego w art. 2 zaskarżonej decyzji jako stanowiącego niezależne naruszenie art. 81 WE, podczas gdy miał on na celu po prostu wdrażanie zasad podstawowych. Zdaniem

Dalmine, taka interpretacja tekstu zaskarżonej decyzji stanowi nadużycie władzy lub przekroczenie uprawnień, a także przeinaczenie tej decyzji. Decyzja taka opiera się co więcej na błędnej prezentacji rynku danych produktów.

- 95 Dalmine ponadto podnosi, że Sąd wyraźnie poinformował, że twierdzenie Komisji zawarte w punkcie 164 zaskarżonej decyzji jest błędne. Jednak zamiast stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji w odniesieniu do tego punktu, Sąd go ponownie sformułował, co także stanowi nadużycie władzy.
- 96 Dalmine podkreśla wreszcie, że interpretacja związku pomiędzy art. 1 i 2 zaskarżonej decyzji, którą przedstawił Sąd, miała pozytywne skutki dla producentów japońskich, którzy nie będąc uznanymi winnymi rzekomego odrębnego naruszenia przewidzianego w art. 2 tej decyzji, skorzystali z obniżenia ceny.
- 97 Komisja twierdzi, że umowy o dostawy zawarte pomiędzy spółką Corus i odpowiednio Dalmine, Vallourec i Mannesmann zostały uznane w zaskarżonej decyzji za stanowiące odrębne naruszenie art. 81 WE, w związku z czym stanowią przedmiot oddzielnego artykułu w sentencji tej decyzji. Ponadto nakazując przedsiębiorcom, do których skierowana jest decyzja, aby zaprzestali „udowodnionych naruszeń”, art. 3 wspomnianej decyzji wyraźnie wskazuje, że chodzi o odrębne naruszenia.
- 98 Komisja podsumowuje, że Sąd nie przekroczył swoich uprawnień ani nie przeinaczył zaskarżonej decyzji. Komisja dodaje ponadto, że Sąd nie sformułował ponownie definicji rynku danych produktów. Komisja zauważa również, że nawet gdyby Sąd w jakiś sposób stwierdził nieważność pkt 164 uzasadnienia tej decyzji, nie wpłynęłoby to w żaden sposób na ważność art. 2 tej decyzji.

2. Ocena Trybunału

- ⁹⁹ W odniesieniu do zarzutu wnoszącej odwołanie dotyczącego nadużycia władzy przez Sąd należy przypomnieć, że nadużycie ma miejsce, gdy dana instytucja wykonuje swoje uprawnienia wyłącznie lub w decydującej mierze w celu innym niż wskazany przez tę instytucję albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla danego przypadku (wyroki z dnia 14 maja 1998 r. w sprawie C-48/96 P Windpark Groothusen przeciwko Komisji, Rec. str. I-2873, pkt 52 i z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie C-342/03 Hiszpania przeciwko Radzie, Zb.Orz. str. I-1975, pkt 64).
- ¹⁰⁰ Wnosząca odwołanie nie dostarczyła dowodów na poparcie twierdzenia, zgodnie z którym Sąd wykonywał swoje uprawnienia w celu innym niż zapewnienie poszanowania prawa w wykładni i stosowaniu traktatu, o którym mowa w art. 220 WE.
- ¹⁰¹ Niniejszy zarzut opiera się zresztą na założeniu, zgodnie z którym Sąd przeinaczył zaskarżoną decyzję, uznając naruszenie z art. 2 tej decyzji za naruszenie niezależne, a nie zwykłą realizację naruszenia przedstawionego w art. 1 tej decyzji.
- ¹⁰² Sąd nie dopuścił się jednak takiego przeinaczenia zaskarżonej decyzji. Jak zauważyła Komisja, sam fakt naruszenia polegającego na zawarciu spornych umów o dostawy stanowi przedmiot oddzielnego artykułu w sentencji zaskarżonej decyzji, co wskazuje, że to naruszenie zostało zakwalifikowane przez zaskarżoną decyzję jako odrębne naruszenie art. 81 WE. Ponadto w art. 3 zaskarżonej decyzji nakazane zostało przedsiębiorstwom wymienionym w art. 1 i 2 zaskarżonej decyzji, aby zaprzestały „naruszeń przewidzianych w tych artykułach”, a takie sformułowanie wskazuje wyraźnie, że chodzi o naruszenia odrębne.

103 Wreszcie, przeciwnie do twierdzenia wnoszącej odwołanie, Sąd nie miał obowiązku wyciągać innych konsekwencji w przedmiocie swoich twierdzeń co do motywu 164 uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

104 W odniesieniu do tego motywu uzasadnienia, Sąd orzekł w punktach 244 i 245 zaskarżonego wyroku:

„244 [...] Jednakże, należy stwierdzić — w zakresie w jakim może to mieć znaczenie dla niniejszej sprawy — że stwierdzenie Komisji zawarte w pierwszym zdaniu motywu 164 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym umowy o dostawy stanowiące naruszenie wskazane w art. 2 tej decyzji stanowiły wyłącznie środek realizacji naruszenia wskazanego w jego art. 1, jest zbyt daleko idące, jako że realizacja ta była celem drugiego naruszenia pośród wielu powiązanych choć odrębnych celów i skutków sprzecznych z zasadami konkurencji. Sąd stwierdził w ww. w pkt 111 wyroku JFE Engineering i in. przeciwko Komisji (pkt 569 i nast.), że Komisja naruszyła zasadę równego traktowania, w zakresie w jakim nie uwzględniła naruszenia stwierdzonego w art. 2 zaskarżonej decyzji dla celów ustalenia kwoty grzywny nałożonej na producentów europejskich pomimo okoliczności, że przedmiot i skutki tego naruszenia wykraczały poza wkład w trwałość porozumienia Europa–Japonia (zob. w szczególności pkt 571 rzeczonego wyroku).

245 O ile nierówność traktowania wskazana w poprzednim punkcie ostatecznie uzasadniła obniżkę kwoty grzywny nałożonej na skarżące przedsiębiorstwa japońskie, to leżący u jego podstawy błąd analizy nie uzasadnia stwierdzenia nieważności art. 2 zaskarżonej decyzji ani jej art. 1, w ramach niniejszej skargi”.

105 Zgodnie ze stanowiskiem rzecznika generalnego przedstawionym w punktach 213 do 216 opinii twierdzenie Sądu zawarte w punkcie 244 zaskarżonego wyroku oznacza jedynie, że Komisja błędnie uznała, iż nie należało nałożyć dodatkowej grzywny z powodu naruszenia wymienionego w art. 2 zaskarżonej decyzji, ponieważ wspomniane umowy stanowiły jedynie środek realizacji zasady respektowania rynków krajowych uzgodnionej w ramach klubu Europa–Japonia (zob. punkt 20 niniejszego wyroku). Taka ocena Sądu pozostaje więc bez skutków dla samego stwierdzenia naruszenia z art. 2 zaskarżonej decyzji i nie uzasadnia w żaden sposób stwierdzenia nieważności tego artykułu.

106 Mając na względzie powyższe rozważania zarzut szósty należy oddalić.

G — W przedmiocie zarzutu siódmego opartego na nadużyciu władzy, naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w zakresie skutków naruszenia przewidzianego w art. 2 zaskarżonej decyzji

1. Argumentacja stron

107 Według Dalmine Sąd zniekształcił okoliczności faktyczne, uznając, że umowa o dostawy zawarta pomiędzy spółkami Dalmine i Corus ograniczyła konkurencję na rynku rur gładkich i gwintowanych w Zjednoczonym Królestwie. Sąd błędnie uznał, że po zawarciu tej umowy Dalmine praktycznie odcięła się od rynku rur gładkich i gwintowanych w Zjednoczonym Królestwie. W tym względzie Dalmine podkreśla, że nie mogła w każdym razie wejść na rynek brytyjski rur OCTG „premium”, ponieważ nie posiadała wymaganego pozwolenia.

- 108 Dalmine podkreśla, że jej umowa o dostawy zawarta ze spółką Corus dotyczy rur gładkich tj. produktów nieznanymi na rynku właściwym. W konsekwencji, umowa ta nie powinna zostać uznana za sposób wykonania rzekomego porozumienia o podziale rynków krajowych, o którym mowa w art. 1 zaskarżonej decyzji. Wręcz przeciwnie, podstawę tej umowy stanowi zgodna z prawem logika rynkowa.
- 109 Według Komisji Sąd słusznie uznał, że gdyby Dalmine miała w tym interes, mogłaby uzyskać pozwolenie umożliwiające jej sprzedaż rur OCTG premium na rynku Zjednoczonego Królestwa, jednakże zawarcie omawianej umowy o dostawy wykluczało taki interes i Dalmine jako potencjalnego konkurenta.
- 110 Komisja dodaje, że w braku wspomnianej umowy o dostawy Dalmine mogłoby zależeć na sprzedawaniu większej ilości rur OCTG standard na tym rynku. Komisja precyzuje ponadto, że Dalmine sprzedawała już w Zjednoczonym Królestwie rury OCTG standard, do czego żadne pozwolenie nie było potrzebne — w związku z czym argument Dalmine, zgodnie z którym nie miała dostępu do rynku brytyjskiego jest bezzasadny.

2. Ocena Trybunału

- 111 W punkcie 179 zaskarżonego wyroku Sąd następująco ujął umowy o dostawy, o których mowa w art. 2 zaskarżonej decyzji, niekwestionowane zasadniczo przez wnoszącą odwołanie:

„[...] Rozpatrywane łącznie, umowy te dokonywały podziału, przynajmniej począwszy od dnia 9 sierpnia 1993 r., zapotrzebowania Corusa na rury gładkie pomiędzy trzech producentów europejskich (40% dla Valloureka, 30% dla Dalmine i 30% dla

Mannesmanna). Ponadto, każda z nich przewidywała ustalenie ceny należnej od Corusa za rury gładkie w oparciu o formułę matematyczną uwzględniającą cenę uzyskaną przezeń za rury gwintowane”.

- 112 Mając na względzie postanowienia umów o dostawy, nie może zostać przyjęta argumentacja wnoszącej odwołanie, która ma zasadniczo na celu wykazanie braku jakiegokolwiek związku, w odniesieniu do skutków tych umów dla konkurencji, między rurami gładkimi i rurami gwintowanymi. W związku z tym, Sąd wcale nie zniekształcił okoliczności faktycznych i w w punkcie 181 zaskarżonego wyroku w poniższych słowach przedstawił w przekonujący sposób antykonkurencyjne skutki umów o dostawy nie tylko na rynku rur gładkich, ale także na rynku rur gwintowanych:

„Każdą z umów o dostawy Corus nałożył na swych trzech konkurentów wspólnotowych zobowiązania powodujące zanik na jego rynku krajowym jakiegokolwiek, rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji z ich strony. Te ostatnie straciły sprzedaż rur gładkich w razie spadku sprzedaży rur gwintowanych przez Corusa. Poza tym, w zależności od ceny uzyskanej przez Corusa za rury gwintowane, obniżce ulegał również margines zysku ze sprzedaży rur gładkich, do dokonania której zobowiązali się trzej dostawcy, co mogło prowadzić nawet do powstania strat. W tych okolicznościach niewyobrażalne było, by trzej producenci chcieli efektywnie konkurować z Corusem na rynku brytyjskim rur gwintowanych, w szczególności w zakresie cen [...]”.

- 113 W odniesieniu do zawarcia umowy o dostawy pomiędzy wnoszącą odwołanie a spółką Corus, którą wnosząca odwołanie przedstawia jako logiczną i zgodną z prawem czynność handlową wystarczy stwierdzić, że argument ten został należycie odparty przez Sąd w cytowanym powyżej punkcie 181 zaskarżonego wyroku i w punkcie 185 tego samego wyroku, zgodnie z którym „gdyby nie zawarto umów o dostawy, przedmiotowi producenci europejscy inni niż Corus mieliby zwykle, z pominięciem »zasad podstawowych«, rzeczywisty, a przynajmniej potencjalny interes handlowy, w konkurowaniu na brytyjskim rynku rur gwintowanych i konkurowaniu między sobą o dostawy rur gładkich dla Corusa”.

- 114 W końcu, w odniesieniu do argumentu wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym nie miała ona dostępu do rynku brytyjskiego, ponieważ nie posiadała pozwolenia na sprzedaż rur OCTG „premium”, wystarczy odwołać się do słusznej analizy dokonanej przez Sąd w punkcie 186 zaskarżonego wyroku:

„W przedmiocie argumentu Dalmine dotyczącego praktycznych przeszkód w bezpośredniej sprzedaży na rynku brytyjskim standardowych rur OCTG i „premium”, przeszkody te są niewystarczające dla wykazania, że nie mogłaby ona dokonywać sprzedaży na tym rynku w razie braku zawartej z Corusem a następnie Vallourekiem umowy o dostawy. Przyjmując, że warunki na brytyjskim rynku rur OCTG rozwinęłyby się w sposób pozytywny, nie można wykluczyć, że Dalmine mogłaby uzyskać pozwolenie umożliwiające jej sprzedaż gwintowanych rur premiumna tym rynku lub, że mogłaby zwiększyć swą produkcję standardowych rur OCTG w celu ich sprzedaży. Wynika z tego, że podpisując przedmiotową umowę o dostawy zgodziła się ona w rzeczywistości na ograniczenie swej polityki handlowej [...]”.

- 115 Mając na względzie powyższe, należy oddalić zarzut siódmy.

H — W przedmiocie zarzutu ósmego opartego na naruszeniu prawa i zniekształceniu okoliczności faktycznych w zakresie kontekstu gospodarczego, w którym została zawarta umowa o dostawy pomiędzy spółkami Dalmine i Corus

1. Argumentacja stron

- 116 Dalmine kwestionuje ocenę Sądu, zgodnie z którą postanowienia umowy o dostawy zawarte pomiędzy spółkami Dalmine i Corus są z natury bezprawne.

- 117 W tym względzie Dalmine wyjaśnia w szczególności logikę rynkową leżącą u podstaw zawartej umowy, przypomina istotę siły negocjacji spółki Corus w porównaniu z potencjalnymi dostawcami i ponawia swoje twierdzenie, zgodnie z którym sprzedaż przez Dalmine na rynku Zjednoczonego Królestwa standardowych rur OCTG była zdecydowanie ograniczona, a sprzedaż rur OCTG „premium” nie miała miejsca.
- 118 Komisja twierdzi, że na zarzut ten składają się argumenty przedstawione przed Sądem w celu zakwestionowania antykonkurencyjnego charakteru niektórych postanowień umowy o dostawę zawartej pomiędzy spółkami Dalmine i Corus, a więc zarzut ten jest niedopuszczalny.
- 119 W każdym razie, zdaniem Komisji argumentacja wnoszącej odwołanie jest całkowicie bezpodstawna. Komisja podnosi w szczególności, że interesy handlowe i siła negocjacji jednej ze stron umowy nie mogą mieć wpływu na bezprawny charakter umowy sprzecznej z art. 81 WE.

2. Ocena Trybunału

- 120 Jak wynika z punktów 111 do 113 niniejszego wyroku Sąd, nie zniekształcając okoliczności faktycznych, słusznie stwierdził i w sposób należyte uzasadnił, że umowy o dostawę objęte art. 2 zaskarżonej decyzji mogły mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, a ich skutkiem było zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji wewnątrz wspólnego rynku. W związku z tym, wnosząca odwołanie nie może kwestionować oceny Sądu, zgodnie z którą postanowienia tych umów były z natury bezprawne.

121 W zakresie, w jakim wnosząca odwołanie powołuje się na pewne interesy handlowe, a także na siłę negocjacji jednej ze stron tych umów, należy podnieść, zgodnie z punktami 229 i 230 opinii rzecznika generalnego, że te zarzuty nie zostały podniesione wyraźnie przed Sądem i muszą zostać uznane za niedopuszczalne w ramach niniejszego odwołania (zob. podobnie wyroki z dnia 1 czerwca 1994 r. w sprawie C-136/92 P Komisja przeciwko Brazzelli Lualdi i in., Rec. str. I-1981, pkt 59, i z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-51/92 P. Hercules Chemicals przeciwko Komisji, Rec. str. I-4235, pkt 58). W każdym razie niniejsze zarzuty nie mogą zostać uwzględnione. Oceny zgodności działania z art. 81 ust. 1 WE należy niewątpliwie dokonywać w jego kontekście gospodarczym (zob. podobnie wyroki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie C-551/03 P General Motors przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-3173, pkt 66 i z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie C-74/04 P Komisja przeciwko Volkswagen, Zb.Orz. str. I-6585, pkt 45). Jednakże, nawet przy założeniu, że twierdzenia wnoszącej odwołanie są zasadne, nie są one w stanie udowodnić, że kontekst gospodarczy wykluczał całkowicie możliwość efektywnej konkurencji (zob. analogicznie wyrok z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-235/92 P Montecatini przeciwko Komisji, Rec. str. I-4539, pkt 127).

122 W związku z powyższym zarzut ósmy należy także oddalić.

I — W przedmiocie zarzutu dziewiątego opartego na naruszeniu prawa i braku uzasadnienia w zakresie wagi naruszenia

1. Argumentacja stron

123 Dalmine twierdzi, że waga zarzucanego naruszenia musi podlegać ocenie w zależności od wielkości rynku właściwego, ponieważ stanowi ona jedyny całkowicie obiektywny wskaźnik. Ocena wagi naruszenia oderwana od tego obiektywnego kryterium byłaby nielogiczna i oparta na elementach nieznajdujących się w orzecznictwie, rozporządzeniu nr 17 i wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien

nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (Dz.U. 1998, C 9, str. 3; zwanych dalej „wytycznymi w sprawie metody ustalania grzywien”). Zdaniem Dalmine Sąd więc błędnie stwierdził, że wielkość rynku właściwego stanowi jedynie jedną z wielu istotnych okoliczności uwzględnianych w celu obliczenia grzywiny.

124 Następnie Dalmine przedstawia argumenty mające na celu wykazanie, że kryteria ustalone w wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien, czyli charakter naruszenia, rzeczywisty wpływ na rynek oraz rozmiar właściwego rynku geograficznego, w przeciwieństwie do twierdzenia Sądu w tej kwestii, nie zostały zachowane przez Komisję. Dalmine podsumowuje, że rzekome naruszenie nie powinno być zostać zakwalifikowane jako „bardzo poważne”. Ponadto, Sąd nie uzasadnił należycie takiej kwalifikacji. Ograniczył się do uwzględnienia oceny Komisji, nie rozstrzygając w kwestii jej słuszności i zasadności.

125 Dalmine w końcu zarzuca Sądowi, że nie wziął pod uwagę wielkości każdego z przedsiębiorstw, do których skierowana została zaskarżona decyzja. Dalmine twierdzi, że nałożenie na nią kary równej karze nałożonej na przykład na Nippon Steel, która ma obrót roczny dużo wyższy od Dalmine, jest sprzeczne ze wszystkimi kryteriami z punktu widzenia prawa i słuszności. Nieproporcjonalność grzywiny nałożonej na Dalmine uwidacznia ponadto fakt, że podstawowa kwota grzywiny równa się 16% sprzedaży danych produktów w 1998 r. w skali światowej, 38% sprzedaży na rynku wspólnotowym i 95% sprzedaży w przyjętym okresie naruszenia w Niemczech, Francji, we Włoszech i w Zjednoczonym Królestwie.

126 Komisja przypomina najpierw, że zgodnie z wytycznymi w sprawie metody ustalania grzywien wielkość rynku właściwego stanowi jedynie jeden z wielu elementów, które należy wziąć pod uwagę dokonując oceny wagi naruszenia.

- 127 Następnie Komisja stwierdza, że zastosowała w prawidłowy sposób kryteria określone w wytycznych. Wyjaśnia ona w szczególności, że kartel może — z natury samego naruszenia lub z powodu tego, że wpływa za znaczącą część wspólnego rynku — zostać zakwalifikowany jako „bardzo poważne naruszenie”, nawet jeżeli dotyczy produktu, którego sprzedaż nie stanowi znacznego obrotu na tym rynku.
- 128 Wreszcie Komisja podkreśla, że z wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien wynika, że zróżnicowanie kwot grzywien w zależności od obrotu przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu nie stanowi obowiązku, daje Komisji jedynie taką możliwość.

2. Ocena Trybunału

- 129 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, wagę naruszeń wspólnotowego prawa konkurencji należy ustalić na podstawie licznych okoliczności, do których należą szczególne okoliczności sprawy, jej kontekst i odstrasżające działanie grzywien, przy czym nie ma potrzeby ustalania wiążącej lub wyczerpującej listy kryteriów, które należy obowiązkowo uwzględnić (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie *Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji*, pkt 465 i z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P *Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji*, Rec. str. I-5425, pkt 241).
- 130 Wśród okoliczności, które mogą wpływać na ocenę wagi naruszeń znajdują się: zachowanie każdego przedsiębiorstwa, rola odgrywana przez każde z nich w ustanowieniu kartelu, korzyść z niego odniesiona, rozmiary przedsiębiorstw i wartość danych towarów oraz zagrożenie, jakie stanowi ten rodzaj naruszeń dla celów

Wspólnoty (zob. podobnie ww. wyroki w sprawie *Musique Diffusion française* i in. przeciwko Komisji, pkt 129 i *Dansk Rørindustri* i in. przeciwko Komisji, pkt 242).

- 131 Zgodnie z ust. 1 lit. A) wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien „[p]rzy ocenie wagi naruszenia należy wziąć pod uwagę je[go] charakter, rzeczywisty wpływ na rynek tam, gdzie może to być zmierzone, oraz rozmiar właściwego rynku geograficznego”.
- 132 W związku z tym, w przeciwieństwie do twierdzenia wnoszącej odwołanie Sąd słusznie podniósł w punkcie 259 zaskarżonego wyroku, że wielkość rynku objętego naruszeniem stanowi jedynie jedną z wielu istotnych okoliczności służących ocenie wagi naruszenia i ustaleniu kwoty grzywiny.
- 133 Następnie, w odniesieniu do argumentacji Dalmine, według której Sąd błędnie i bez należytego uzasadnienia potwierdził zastosowanie wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien i zakwalifikował naruszenia jako „bardzo poważne”, należy przypomnieć, że Komisji przysługują szerokie uprawnienia dyskrecyjne i że metoda obliczania określona przez wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien charakteryzuje się elastycznością (wyrok z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie C-308/04 P SGL Carbon przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-5977, pkt 46 i 47).
- 134 Niemniej jednak do Trybunału należy zbadanie, czy Sąd dokonał prawidłowej oceny wykonywania przez Komisję tychże uprawnień dyskrecyjnych (ww. wyrok w sprawie SGL Carbon przeciwko Komisji, pkt 48).

W tym względzie należy najpierw podkreślić, że Sąd prawidłowo podsumował w punktach 263 do 265 zaskarżonego wyroku zastosowanie przez Komisję kryteriów ustalonych w wytycznych w sprawie metody ustalania przyswilen:

- „263. [...] w motywie 161 zaskarżonej decyzji, uzasadniając swój wniosek, iż naruszenie stwierdzone w art. 1 zaskarżonej decyzji jest »bardzo poważne« Komisja oparła się przede wszystkim na naturze prowadzącego do naruszenia postępowania wszystkich przedsiębiorstw. W tym zakresie powołała się ona przede wszystkim na sprzeczną, w poważnym stopniu, z zasadami konkurencji i szkodliwą dla dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego naturę porozumienia o podziale rynków, zamierzony charakter naruszenia prawa, tajną i zinstytucjonalizowaną naturę systemu, który zastosowano w celu ograniczenia konkurencji. Komisja uwzględniła również w tymże motywie 161 okoliczność, że »cztery przedmiotowe państwa członkowskie reprezentują większość konsumpcji [rur] OCTG i [rur przewodowych projektowych] bez szwu we Wspólnocie a zatem stanowią rynek geograficzny o znacznym zasięgu«.
264. W motywie 160 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła natomiast, że »konkretny wpływ naruszenia na rynek był ograniczony«, ponieważ dwa konkretne produkty, których dotyczyło, tj. rury OCTG standard i rury przewodowe projektowe, stanowiły tylko 19% wspólnotowej konsumpcji rur OCTG i rury przewodowe projektowe bez szwu i że wobec postępu technologicznego rury spawane mogły zaspokoić część popytu na rury bez szwu.
265. Po zaklasyfikowaniu tego naruszenia, na podstawie czynników wymienionych w motywie 161, do kategorii »bardzo poważnych«, Komisja stwierdziła w motywie 162 zaskarżonej decyzji relatywnie ograniczoną sprzedaż przedmiotowych towarów dokonaną przez adresatów zaskarżonej decyzji we wskazanych czterech państwach członkowskich (73 mln EUR rocznie). To

odniesienie do wielkości rynku dotkniętego naruszeniem odpowiada ocenie w zakresie ograniczonego wpływu naruszenia na rynek w motywie 160 zaskarżonej decyzji. Komisja zdecydowała więc, w świetle wagi naruszenia, ustalić wysokość kary tylko na 10 milionów EUR. Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien co do zasady przewidują kwotę powyżej 20 mln [EUR] w przypadku naruszenia należącego do tej kategorii”.

136 Z przeprowadzonej przez Komisję analizy, streszczonej powyżej, wynika, że trzy kryteria wymienione w ust. 1 lit. A) wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien zostały wzięte pod uwagę przy ustalaniu wagi naruszenia. Sąd więc słusznie podniósł w punkcie 260 zaskarżonego wyroku, że „o ile Komisja nie dokonała w zaskarżonej decyzji wyraźnego wskazania wytycznych, to jednakowoż ustaliła wysokość grzywny nałożonej na wnoszącą odwołanie przy zastosowaniu metody obliczenia, do której stosowania się zobowiązała”.

137 W punktach 266 do 271 zaskarżonego wyroku Sąd w następujący sposób zbadał kwestię, „czy w świetle argumentów Dalmine przedstawionych [w punktach 263 do 265 tego wyroku] podejście Komisji jest sprzeczne z prawem”:

„267. W przedmiocie argumentów Dalmine dotyczących odnośnych [właściwych] rynków, należy stwierdzić, że motywy 35 i 36 zaskarżonej decyzji zawierają definicję przedmiotowych rynków geograficznych, które normalnie istniałyby, gdyby nie zawarto bezprawnych porozumień mających za cel bądź skutek ich sztuczny podział. Następnie, z całości zaskarżonej decyzji, a w szczególności z motywów 53–77, wynika że zachowanie producentów japońskich i europejskich na każdym z rynków krajowych, a w niektórych przypadkach na rynku pewnego regionu świata, było zdeterminowane

szczególными postanowieniami, które zmieniały się w zależności od rynku będąc rezultatem negocjacji handlowych przeprowadzonych w ramach klubu Europa–Japonia.

268. Należy więc oddalić jako nieistotne argumenty Dalmine w przedmiocie ograniczonych udziałów procentowych sprzedaży rur OCTG standard i rur przewodowych projektowych dokonywanej przez osiem przedsiębiorstw będących adresatami zaskarżonej decyzji, na światowym i europejskim rynku tych produktów. To okoliczność naruszenia stwierdzona w art. 1 zaskarżonej decyzji miała jako cel, a także — przynajmniej w pewnym zakresie — skutek, wyłączenie każdego z rzeczonych adresatów z rynków krajowych pozostałych z tych przedsiębiorstw, w tym z rynku czterech największych pod względem konsumpcji rur ze stali państw członkowskich Wspólnot Europejskich, stanowi »bardzo poważne« naruszenie w ocenie zawartej w zaskarżonej decyzji.
269. W tym zakresie argumentacja Dalmine dotycząca niewielkiej sprzedaży rur OCTG standard i istotnego stopnia w jakim rury spawane konkurują z rurami przewodowymi projektowymi, na jej rynku krajowym jest bez znaczenia, jako że jej udział w naruszeniu polegającym na podziale rynków jest skutkiem przyjętego przez nią zobowiązania do niedokonywania sprzedaży towarów, o których mowa w zaskarżonej decyzji na innych rynkach. Tak więc, zakładając że powołane przez nią okoliczności zostałyby wykazane w sposób wymagany przez przepisy prawa, nie mogłyby one podważyć wniosku Komisji co do wagi naruszenia, którego dopuściła się Dalmine.
270. Należy ponadto stwierdzić, że powołana przez Dalmine okoliczność, że stwierdzone w art. 1 zaskarżonej decyzji naruszenie dotyczy wyłącznie dwóch specyficznych produktów, tj. rur OCTG standard i rur przewodowych projektowych, a nie wszystkich rur OCTG i rur przewodowych, została

wyraźnie wskazana przez Komisję w motywie 160 zaskarżonej decyzji jako czynnik ograniczający konkretny wpływ naruszenia na rynek (zob. pkt 264 powyżej). W ten sam sposób Komisja dokonała odniesienia w tymże motywie 160 do rosnącej konkurencji ze strony rur spawanych (zob. również pkt 264 powyżej). Wobec tego, należy stwierdzić, że Komisja uwzględniła już te okoliczności w swej ocenie wagi naruszenia przedstawionej w zaskarżonej decyzji.

271. W świetle powyższego należy stwierdzić, że powołana w pkt 265 powyżej obniżka kwoty ustalonej w oparciu o wagę naruszenia do 50% kwoty minimalnej stosowanej zwykle w przypadku »bardzo poważnego« naruszenia, w odpowiedni sposób uwzględnia ograniczony wpływ naruszenia na przedmiotowy rynek”.

138 Należy stwierdzić, że w drodze tych rozważań Sąd rozstrzygnął w sposób racjonalny i spójny w przedmiocie istotnych czynników ustalonych w celu dokonania oceny wagi naruszenia oraz że w sposób wystarczający pod względem prawnym odpowiedział na argumenty powołane przez Dalmine. W przeciwieństwie do stanowiska wnoszącej odwołanie w tej kwestii, Sąd nie ograniczył się do uwzględnienia oceny Komisji, ale dokładnie zbadał podniesioną przez Dalmine kwestię, czy Komisja słusznie oceniła skutki naruszenia na właściwym rynku w celu dokonania oceny wagi naruszenia. Ponadto, w swojej ocenie, zgodnie z którą naruszenie stwierdzone w art. 1 zaskarżonej decyzji było w każdym razie „bardzo poważne”, ponieważ jego celem i przynajmniej w pewnym zakresie także skutkiem było wyłączenie każdego z ośmiu adresatów zaskarżonej decyzji z rynków krajowych pozostałych z tych przedsiębiorstw, Sąd słusznie podkreślił dużą wagę naruszeń polegających na podziale rynków krajowych we Wspólnocie, które z samej natury są poważne.

139 Ponadto, zgodnie ze słusznym stanowiskiem Sądu, ograniczony wpływ naruszenia na rynek w niniejszej sprawie został już należycie uwzględniony, ponieważ Komisja ustaliła wysokość grzywny w zależności od wagi naruszenia zaledwie na dziesięć milionów euro.

- 140 W ostatniej części podniesionego zarzutu wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że nie wziął pod uwagę wielkości każdego z przedsiębiorstw, do których została skierowana zaskarżona decyzja.
- 141 Zgodnie z orzecnictwem Trybunału przy ustalaniu kwoty grzywien w zależności od wagi i okresu trwania spornego naruszenia Komisja nie ma obowiązku przyjęcia za punkt wyjścia przy obliczaniu tej grzywny kwot określonych na podstawie obrotu zainteresowanych przedsiębiorstw. Komisja może wprawdzie uwzględnić obrót danego przedsiębiorstwa, jednak nie może przypisywać nieproporcjonalnie dużego znaczenia temu obrotowi w stosunku do innych elementów oceny (ww. wyrok w sprawie Dansk Rørindustri przeciwko Komisji, pkt 255 i 257).
- 142 Mający zastosowanie w niniejszej sprawie ust.1 lit. A) akapit szósty wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien odpowiada powyższemu orzecnictwu. Wskazuje on, że „może wystąpić potrzeba, w niektórych przypadkach, stosowania kwot ważonych, określonych [...] w celu wzięcia pod uwagę określonej wagi naruszenia i, tym samym, rzeczywistego wpływu nagannego zachowania każdego z przedsiębiorstw na konkurencję, w szczególności tam gdzie istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy wielkością przedsiębiorstw popełniających naruszenie tego samego typu”.
- 143 Sąd słusznie wskazał w punkcie 282 zaskarżonego wyroku, że z użycia określenia „w niektórych przypadkach” i terminu „w szczególności” w tymże akapicie wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien wynika, że ważenie ze względu na rozmiar każdego z przedsiębiorstw nie jest stałym elementem obliczenia, do uwzględnienia którego Komisja jest zobowiązana, lecz możliwością, z której może skorzystać, gdy zachodzi taka potrzeba, w szczególności w zależności od okoliczności sprawy. Ta swoboda oceny Komisji znajduje swoje odzwierciedlenie także w określeniu „może wystąpić potrzeba” znajdującym się w tym samym akapicie.

144 Sąd w pkt 283 zaskarżonego wyroku prawidłowo wywnioskował z tych rozważań, że „Komisja zachowała swobodę uznania w zakresie możliwości dokonania zróżnicowania grzywien w zależności od rozmiarów każdego z przedsiębiorstw. Tak więc, dokonując ustalenia kwot grzywien w przypadkach, gdy są one nakładane na kilka przedsiębiorstw za to samo naruszenie, Komisja nie jest zobowiązana do zapewnienia, by ostateczne kwoty grzywien oddawały różnicę w zakresie całkowitych obrotów handlowych między zainteresowanymi przedsiębiorstwami [...]”.

145 Ocena ta jest tym bardziej zasadna, że wszystkie przedsiębiorstwa, do których skierowano zaskarżoną decyzję, były przedsiębiorstwami znacznych rozmiarów, co skłoniło Komisję do niedokonywania zróżnicowania kwot nałożonych grzywien (zob. motyw 165 uzasadnienia zaskarżonej decyzji). W tym względzie Sąd zasadnie stwierdził, co następuje:

„284. [...] Dalmine nie zgadza się z tą analizą i wskazuje, że jest jednym z najmniejszych przedsiębiorstw będących adresatami zaskarżonej decyzji, jako że jej obrót w roku 1998 wynosił 667 mln EUR. Należy stwierdzić, że różnica w całkowitym obrocie wszystkimi produktami między Dalmine a Nipponem — największym z przedsiębiorstw w sprawie — którego obrót w roku 1998 wyniósł 13 489 mln EUR, jest znaczna.

285. Jednakże Komisja podkreśliła w swej odpowiedzi na skargę, przy braku odmiennego twierdzenia ze strony Dalmine, że ta ostatnia nie jest ani małym, ani średnim przedsiębiorstwem. W istocie, zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 107, str. 4), mające zastosowanie w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji wskazuje w szczególności, że przedsiębiorstwa takie muszą zatrudniać mniej niż 250 osób a ich obrót roczny nie może przekraczać 40 mln EUR, bądź też wysokość ich bilansu rocznego nie może przekraczać 27 mln EUR.

W zaleceniu Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124, str. 36), te dwa ostatnie progi zostały podwyższone do odpowiednio 50 mln i 43 mln EUR.

286. Sąd nie dysponuje danymi ani co do liczby zatrudnionych w Dalmine, ani co do jej bilansu rocznego, lecz należy stwierdzić, że obroty Dalmine w roku 1998 ponad dziesięciokrotnie przewyższały próg ustanowiony w kolejnych zaleceniach Komisji w odniesieniu do tego kryterium. Tak więc, na podstawie informacji przedstawionych Sądowi, należy uznać, że Komisja nie popełniła błędu stwierdzając w motywie 165 zaskarżonej decyzji, że wszystkie przedsiębiorstwa będące jej adresatami są przedsiębiorstwami znacznych rozmiarów”.

¹⁴⁶ W zakresie w jakim, w celu wykazania nieproporcjonalności grzywny wnosząca odwołanie wskazuje na fakt, że podstawowa kwota grzywny równa się 16% sprzedaży danych produktów w 1998 r. na rynku światowym, 38% sprzedaży na rynku wspólnotowym i 95% sprzedaży w przyjętym okresie naruszenia w Niemczech, Francji, we Włoszech i w Zjednoczonym Królestwie, należy przypomnieć, że maksymalna granica 10%, o której mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17, odnosi się do obrotu całkowitego zainteresowanego przedsiębiorstwa, która musi być zachowana jedynie przy ustalaniu ostatecznej kwoty grzywny (ww. wyroki w sprawach Dansk Rørindustri przeciwko Komisji, pkt 278 i SGL Carbon przeciwko Komisji, pkt 82). W związku z tym, że Dalmine nie zakwestionowała zawartego w punkcie 287 zaskarżonego wyroku twierdzenia, zgodnie z którym kwota nałożonej na nią grzywny w wysokości 10,8 mln EUR stanowi jedynie około 1,62% jej obrotów w skali światowej w roku 1998, które wyniosły 667 mln EUR, nie może ona powoływać się na oczywistą nieproporcjonalność wspomnianej grzywny w stosunku do wielkości tego przedsiębiorstwa.

¹⁴⁷ W związku z tym, że nie można się przychylić do żadnej części zarzutu poniesionego przez wnoszącą odwołanie, zarzut dziewiąty należy oddalić.

J — W przedmiocie zarzutu dziesiątego opartego na naruszeniu prawa i braku uzasadnienia w zakresie okresu trwania naruszenia i okoliczności łagodzących

1. Argumentacja stron

¹⁴⁸ Dalmine twierdzi, że powinny zostać wzięte pod uwagę pewne okoliczności łagodzące, takie jak jej nieznaczna i pasywna rola w naruszeniu wskazanym w art. 1 zaskarżonej decyzji i zaprzestanie naruszeń począwszy od pierwszych interwencji Komisji. Wnosząca odwołanie dodaje, że nawet, jeżeli Komisja nie jest zobowiązana do automatycznego uwzględnienia tych okoliczności, powinna ona wskazać przyczyny, dla których nie zmniejszyła kwoty grzywny z tego tytułu. Zdaniem Dalmine Sąd powinien natomiast wskazać ów brak uzasadnienia i wyciągnąć z niego konsekwencje.

¹⁴⁹ Ponadto, z drugiej powołanej okoliczności łagodzącej ma wynikać, że okres trwania naruszenia popełnionego przez Dalmine jest nieznaczny i zaskarżony wyrok zawiera sprzeczności w tym względzie.

¹⁵⁰ Wreszcie, Dalmine powołuje się na naruszenie zasady równego traktowania polegającej na tym, że jej współpraca w trakcie postępowania administracyjnego nie została doceniona w ten sposób, co współpraca ze spółką Vallourec.

¹⁵¹ Komisja przypomina, że w przedmiocie grzywien Sąd posiada nieograniczone prawo orzekania i w niniejszej sprawie prawidłowo skorzystał z tego prawa precyzując w zaskarżonym wyroku, z jakich przyczyn okoliczności łagodzące powołane przez Dalmine nie zasługują na uwzględnienie. Komisja dodaje, że we właściwych

punktach tego wyroku Sąd prawidłowo stwierdził, że Dalmine nie zaprzestała naruszenia w następstwie interwencji Komisji i że poziomy współpracy spółek Dalmine i Vallourec nie były równe.

2. Ocena Trybunału

152 Co do rzekomej dyskryminacji pomiędzy spółkami Dalmine i Vallourec w trakcie ustalania kwoty grzywny należy przypomnieć, że chociaż w ramach odwołania Trybunał nie może ze względów słuszności zastąpić własną oceną oceny dokonanej przez Sąd orzekający w ramach nieograniczonego prawa orzekania w przedmiocie kwoty grzywien nałożonych na przedsiębiorstwa z powodu naruszenia przez nie prawa wspólnotowego, to przy ustalaniu kwoty tych grzywien takie uprawnienie nie może prowadzić do dyskryminacji pomiędzy przedsiębiorstwami, które wzięły udział w porozumieniu lub uzgodnionej praktyce sprzeczными z art. 81 ust. 1 traktatu WE (wyroki z dnia 16 listopada 2000 r. w sprawie C-291/98 P Sarrió przeciwko Komisji, Rec. str. I-9991, pkt 96 i 97, i ww. wyrok w sprawie Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji, pkt 617).

153 Odwołanie powinno jednak dokładnie określać argumenty prawne na poparcie zarzutu opartego na naruszeniu zasady równego traktowania, gdyż w przeciwnym razie dany zarzut jest niedopuszczalny (ww. wyrok w sprawie Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji, pkt 618).

154 W niniejszej sprawie, jak przypomniano w punkcie 19 niniejszego wyroku, Komisja zastosowała obniżkę w wysokości 40% grzywny nałożonej na spółkę Vallourec i w wysokości 20% grzywny nałożonej na Dalmine w celu uwzględnienia współpracy tych przedsiębiorstw z Komisją na etapie postępowania administracyjnego.

155 W zakresie, w jakim wnosząca odwołanie kwestionuje ocenę Sądu zawartą w punkcie 344 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którą „o ile przedstawione przez Dalmine odpowiedzi były w pewnym stopniu użyteczne dla Komisji, stanowiły one wyłącznie potwierdzenie, w sposób mniej precyzyjny i mniej wyraźny, niektórych informacji dostarczonych uprzednio przez Valloureka w oświadczeniach p. Verluke”, należy stwierdzić, że argumentacja Dalmine ma charakter czysto faktyczny i z tego powodu należy ją uznać za niedopuszczalną. Nie jest więc obowiązkiem Trybunału w ramach niniejszego odwołania kontrolowanie twierdzenia Sądu zawartego w pkt 345 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym „informacje dostarczone Komisji przez Dalmine przed przesłaniem jej [pisma w sprawie przedstawienia zarzutów] nie są porównywalne do informacji dostarczonych przez Valloureka i nie są wystarczające, by uzasadnić obniżenie grzywny nałożonej na Dalmine w zakresie przekraczającym 20% obniżki, którą przyznano jej za niezaprzeczenie okolicznościom faktycznym. O ile rzeczony brak zaprzeczenia okolicznościom faktycznym mógł znacznie ułatwić pracę Komisji, tego samego nie można powiedzieć o informacjach dostarczonych przez Dalmine przed wydaniem [pisma w sprawie przedstawienia zarzutów]”.

156 Co się tyczy argumentu wnoszącej odwołanie w przedmiocie jej nieznaczej i pasywnej roli w realizacji naruszenia wskazanego w art. 1 zaskarżonej decyzji, Sąd w pkt 327 zaskarżonego wyroku odsyła do analizy przeprowadzonej w punktach od 280 do 297 tego wyroku, zgodnie z którą:

„288. [...] należy ponownie przypomnieć [...], że argumentacja Dalmine co do ograniczonego zakresu sprzedaży rur OCTG standard oraz dużego znaczenia konkurencji pomiędzy rurami spawanymi i rurami przewodowymi projektowymi na jej własnym rynku krajowym, jest nieistotna, gdyż jej udział w naruszeniu polegającym na porozumieniu o podziale rynków jest skutkiem przyjętego przez nią zobowiązania do niedokonywania sprzedaży przedmiotowych produktów na innych rynkach [...]. Tak więc, nawet przyjmując że okoliczności, które powołała zostałyby wykazane w sposób wymagany przepisami prawa, nie mogłyby ona podważyć wniosków Komisji co do wagi popełnionego przez Dalmine naruszenia.

[...]

290. W zakresie, w jakim Dalmine jest jedynym włoskim członkiem klubu Europa–Japonia, należy stwierdzić, że jej udział w tym porozumieniu był wystarczający dla rozszerzenia geograficznego zakresu jego stosowania na terytorium państwa członkowskiego Wspólnoty. Wobec tego należy stwierdzić, że jej udział w naruszeniu miał wpływ na rynek wspólnotowy, którego nie można pominąć. Okoliczność ta jest znacznie bardziej istotna dla celów oceny konkretnego wpływu udziału Dalmine w naruszeniu stwierdzonym w art. 1 zaskarżonej decyzji, na rynki produktów wskazanych w tym artykule, niż zwykłe porównanie całkowitego obrotu każdego z przedsiębiorstw.

[...]

294. Również co się tyczy argumentu, że Dalmine odgrywała rolę pasywną w ramach porozumienia — które to zachowanie stanowi okoliczność łagodzącą w świetle ust. 3 tiret pierwsze wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien — należy stwierdzić, że spółka ta nie zaprzeczyła, iż uczestniczyła w zebraniach klubu Europa–Japonia. [...].

295. W niniejszej sprawie Dalmine nie twierdzi również, że jej udział w zebraniach klubu Europa–Japonia był bardziej sporadyczny niż udział innych członków tego klubu, co w świetle orzecznictwa mogłoby ewentualnie uzasadnić zastosowanie obniżenia na jej korzyść [...]. Ponadto, nie przedstawia ona ani konkretnych okoliczności, ani dowodów mogących wykazać, że jej postawa

na przedmiotowych zebraniach była czysto pasywna lub naśladowująca. Przeciwnie, jak stwierdzono w pkt 290 powyżej, rynek włoski był objęty porozumieniem o podziale rynków ze względu na fakt jej obecności w klubie Europa–Japonia. [...]”.

157 W związku z tym, że przedstawiona analiza nie zawiera błędów co do prawa, Sąd słusznie uznał, że rola Dalmine w realizacji naruszenia wskazanego w art. 1 zaskarżonej decyzji nie była ani nieznaczna, ani pasywna lub naśladowująca i żadna okoliczność łagodząca nie miała więc zastosowania w tym względzie.

158 W odniesieniu do rzekomego zaprzestania naruszeń, poczynwszy od pierwszych interwencji Komisji, Sąd słusznie podniósł w punktach 328 i 329 zaskarżonego wyroku, że „»zaprzestanie naruszeń poczynwszy od pierwszych interwencji Komisji«, o którym mowa w pkt 3 wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien, nie może logicznie stanowić okoliczności łagodzącej, jeżeli [chyba że] istnieją powody by przypuszczać, że przedsiębiorstwa, których dotyczy sprawa zostały nakłonione do zaprzestania sprzecznych z zasadami konkurencji zachowań rzeczonymi interwencjami” i że „obniżenie wysokości grzywny z tego tytułu nie może zostać dokonane w sytuacji, gdy naruszenie zostało zakończone przed datą pierwszych interwencji Komisji lub gdy ugruntowana decyzja o jego zakończeniu została przez te przedsiębiorstwa podjęta przed tą datą”.

159 W niniejszej sprawie, zgodnie z treścią punktu 6 tego wyroku, w listopadzie 1994 r. Komisja zdecydowała się wszcząć dochodzenie, a w grudniu 1994 r. przeprowadziła pierwsze kontrole.

- 160 W punktach 331 i 332 zaskarżonego wyroku, Sąd stwierdził, że naruszenie, które spowodowało nałożenie grzywny na Dalmine, czyli naruszenie wskazane w art. 1 zaskarżonej decyzji, zostało zaprzestane lub przynajmniej było w trakcie zaprzestania w momencie przeprowadzenia kontroli przez Komisję w dniach 1 i 2 grudnia 1994 r. Sąd więc słusznie stwierdził, że fakt zaprzestania nie mógł stanowić okoliczności łagodzącej w celu ustalenia wysokości grzywny.
- 161 Z powyższego wynika, że zarzut dziesiąty należy oddalić.
- 162 Ponieważ żaden zarzut podniesiony przez Dalmine nie może zostać uwzględniony, należy oddalić jej odwołanie.

V — W przedmiocie kosztów

- 163 Zgodnie z art. 122 akapit pierwszy regulaminu Trybunału, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Dalmine kosztami postępowania, a Dalmine przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Odwołanie zostaje oddalone.**

- 2) **Dalmine SpA zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy